

Stichting Van Praag Instituut voor Mens en Toekomst

Beleidsplan 2022-2024

Inhoudsopgave

MISSIE EN VISIE	3
STRATEGIE	3
ACTIVITEITEN	3
1. <i>Onderzoeks- en ontwikkelprojecten rond complementaire zorg in de praktijk</i>	3
2. <i>Onderwijsactiviteiten op het gebied van complementaire zorg</i>	5
3. <i>Ondersteuning van zorgprofessionals</i>	5
ORGANISATIE	5
FINANCIËN	6

MISSIE EN VISIE

Het Van Praag Instituut bestaat sinds 1992 en is inmiddels hét kenniscentrum voor complementaire zorg. Wij verbinden zorgprofessionals en organisaties om samen te werken aan een meer menselijke gezondheidszorg.

Dat doen we door advies en ondersteuning van zorginstellingen bij de implementatie van complementaire zorg en integrative medicine. Door training en opleiding van professionals, mantelzorgers en vrijwilligers. En door bij te dragen aan onderzoeks- en ontwikkelprojecten in de praktijk en/of deze te initiëren.

Met deze visie en missie sluiten wij aan bij actuele ontwikkelingen in de gezondheidszorg, zoals het gebruik van positieve gezondheid, het stimuleren van een gezonde leefstijl en het belang van persoonsgerichte zorg.

STRATEGIE

Bij de activiteiten om onze missie en visie vorm te geven, gaan wij uit van een drietal uitgangspunten:

- wetenschappelijke kennis is de basis voor complementaire zorg in de uitvoeringspraktijk,
- complementaire zorg is onderdeel van het verpleegkundig beroepsdomein,
- verbinden met anderen maakt sterker en geeft meer impact.

ACTIVITEITEN

In de periode 2022-24 zullen de volgende activiteiten worden uitgevoerd:

1. onderzoeks- en ontwikkelprojecten rond complementaire zorg in de praktijk,
2. onderwijsactiviteiten op het gebied van complementaire zorg,
3. ondersteuning van zorgprofessionals.

1. Onderzoeks- en ontwikkelprojecten rond complementaire zorg in de praktijk

Bij de start van deze beleidsperiode vinden de volgende projecten al plaats of zijn in het eerste jaar (2022) opgestart:

INES: Integrative Nursing Education Series

Ontwikkelen van een handboek over integrative nursing voor docenten in het Europese verpleegkunde onderwijs, zodat toekomstige verpleegkundigen meer kennis en kunde hebben om patiënten te begeleiden bij het veilig en effectief gebruik van non-farmacologische en complementaire interventies. Produceren van een routekaart naar implementatie van de Integrative Nursing Education Series.

Dit wordt uitgevoerd in een samenwerkingsverband met verpleegkundelidocenten en onderzoekers uit vier Europese landen, met financiële ondersteuning door de EU.

Duur: 2019-2022

COMMON-studie: Make open COMMunication about evidence-based complementary medicine part of routine ONcology practice.

Doel van de COMMON-studie is het vergroten van de kennis, bespreekbaarheid, toegankelijkheid en veilig en passend gebruik van complementaire zorg in de oncologie in het algemeen en in de behandeling van borstkanker in het bijzonder. Dit project is een samenwerking tussen het Nivel, Van

Praag Instituut, Universiteit Leiden, IKNL, 3 ziekenhuizen en patiëntorganisaties. In dit verslagjaar heeft het Van Praag Instituut onder meer de COMMON-studie gepresenteerd op een invitational conference bij NAFKAM, het nationale kennisinstituut op het gebied van complementaire zorg in Noorwegen. De COMMON-studie loopt van 2020-2024 en wordt gefinancierd door KWF.

OCK-II: Vervolg Keuzehulp Complementaire zorg voor kinderen met kanker

In het project **OCK-II** wordt de eerder ontwikkelde keuzehulp geactualiseerd met nieuwe kennis over complementaire zorg bij pijn en tegelijkertijd uitgebreid naar andere klachten zoals vermoeidheid en misselijkheid. Daarnaast is het nodig om de keuzehulp op een duurzame manier te implementeren, zodat de informatie ook daadwerkelijk blijvend door zorgprofessionals en ouders benut wordt en onderhouden blijft in de toekomst. Tenslotte wordt ernaar gestreefd de resultaten te verwerken in een richtlijn. In dit project wordt samengewerkt met het Louis Bolk Instituut, het Prinses Máxima Centrum voor Kinderoncologie en NAFKAM. Het project loopt van 2022-2023 en wordt gefinancierd door Ekhaga Foundation.

COCOZ Proeftuinen: COmmunicatie en verwijzing COmplementaire Zorg

In 2022 is een nieuw project van start gegaan, in een samenwerking tussen Van Praag Instituut, Louis Bolk Instituut en de koepel van beroepsorganisaties in de complementaire zorg, de RBCZ. Het doel van de COCOZ-Proeftuinen is het operationaliseren en doorontwikkelen van samenwerking tussen de beoefenaren van 15 verschillende complementaire behandelwijzen en beoefenaren van 5 reguliere zorgdisciplines. Hiermee wordt voortgebouwd op de uitkomsten van het eerste COCOZ-project, dat plaatsvond in de jaren 2016-2019. In dit verslagjaar hebben meerdere focusgroepen plaatsgevonden in drie regio's om ervaringen en ideeën op te halen voor een betere samenwerking. De COCOZ-Proeftuinen lopen van 2022-2023 en worden gefinancierd door de RBCZ.

Therapeutic touch (TT) in de ouderenzorg

Dit jaar is een eerste verkenning gedaan naar de toepassing van TT in de ouderenzorg, uitgevoerd door een student van de researchmaster Global Health aan de VU. Belangrijkste onderzoeksvraag was of en hoe TT wordt toegepast voor mensen met onrust bij dementie. De resultaten van deze studie worden meegenomen in het voorbereiden van een grote studie naar de effectiviteit en kosteneffectiviteit van TT bij onrust bij dementie, waarvoor het Louis Bolk Instituut en het Van Praag Instituut een stimuleringssubsidie van ZonMw hebben ontvangen en waarbij drie zorgorganisaties betrokken zijn.

Handreikingen complementaire zorg in de palliatieve fase

De bestaande consensus-based richtlijn complementaire zorg in de palliatieve zorg van IKNL stamt uit 2010. Eind 2020 heeft een verkenning plaatsgevonden door experts in complementaire zorg naar de wens tot herziening van de richtlijn. Daarnaast heeft IKNL een enquête uitgezet onder verpleegkundigen. Op basis daarvan is besloten om een handreiking te ontwikkelen, waarin op een praktische manier wordt beschreven welke interventies voor bepaalde symptomen bruikbaar zijn, hoe ze op de juiste manier kunnen worden toegepast en welke contra-indicaties er zijn. Er wordt een aparte handreiking ontwikkeld voor volwassenen en voor kinderen. Voorzitter van de werkgroep is Monique van Dijk, hoogleraar verplegingswetenschap en gemandateerd door V&VN. Verder bestaat de werkgroep uit vertegenwoordigers van de beroepsvereniging van verzorgenden en verpleegkundigen V&VN, Palliactief, de Vereniging van Geestelijk Verzorgers (VGVZ), Patiëntenfederatie Nederland, Stichting Kind & Ziekenhuis en het Van Praag Instituut.

In de periode 2022-2024 zullen naast deze ook nieuwe projecten worden opgestart in samenwerking met diverse bestaande en nieuwe partners.

2. Onderwijsactiviteiten op het gebied van complementaire zorg

Het Van Praag Instituut wordt regelmatig gevraagd om gastlessen, presentaties en workshops over complementaire zorg te geven.

- Op enkele opleidingen verzorgen wij vaste gastlessen: Opleiding tot specialist ouderengeneeskunde (SOON), vervolgopleiding tot verpleegkundige palliatieve zorg, verpleegkundige neurologie en kinderverpleegkundige (UMCUtrecht Academie), vervolgopleiding tot verpleegkundige complementaire zorg en pijnconsulent (HAN) en STIBIG. Het Van Praag Instituut streeft ernaar om enkele van deze lessen over te dragen aan complementair verpleegkundigen binnen het betreffende vakgebied. Dit is inmiddels gebeurd voor de lessen cz bij kinderverpleegkunde, bij oncologieverpleegkunde en bij neurologieverpleegkunde. Daarvoor wordt samengewerkt met de opleiding tot complementair verpleegkundige aan de HAN en STIBIG.
- Het Van Praag Instituut draagt op verzoek bij aan vakcongressen voor zorgprofessionals met plenaire presentaties en workshops. Zo verzorgen wij onder meer standaard 2 workshops complementaire zorg bij de jaarlijkse Nursing Experience. Indien relevant en actueel kan het Van Praag Instituut ook zelf een symposium of themabijeenkomst organiseren.
- Het Van Praag Instituut geeft op verzoek van zorginstellingen workshops of scholingen in complementaire zorg, therapeutic touch en centeren op locatie.

Het Van Praag Instituut heeft een eigen aanbod op het gebied van scholing in de interventie therapeutic touch.

- Jaarlijks zijn er minimaal 2 trainingen therapeutic touch met open inschrijving op de eigen locatie van het Van Praag Instituut in Utrecht voor zorgverleners en mantelzorgers.
- Jaarlijks worden er minimaal 4 in company trainingen therapeutic touch gegeven op de locatie van vaste partners. Het streven is om dit tijdens deze beleidsperiode elk jaar uit te breiden met minimaal 1 nieuwe partner.
- Jaarlijks kunnen TT-zorgverleners zich bijscholen op de TT-Opfrisdag en thematische studiedagen (minimaal 2 per jaar).
- TT-zorgverleners kunnen via de vrijwilligerspool bijdragen aan het geven van TT aan bezoekers van verpleegkundige vakcongressen (minimaal 6 per jaar). Hierdoor oefenen zij TT in de praktijk, leren zij van collega TT-zorgverleners en laten zij andere collega's kennismaken met TT. Aan het eind van elk jaar wordt een vrijwilligersdag georganiseerd.
- Het team TT-docenten komt jaarlijks 2x bijeen voor overleg, uitwisseling en bijscholing. Eenmaal per 2-3 jaar wordt een werk- en retraiteweekend voor het team georganiseerd.

3. Ondersteuning van zorgprofessionals

Zorgverleners en zorgmanagers kunnen bij het Van Praag Instituut terecht voor vragen en ondersteuning op het gebied van scholing en implementatie. Daarvoor biedt het Van Praag Instituut:

- een in de periode 2022-2024 te ontwikkelen cursus implementatie van cz;
- een in de periode 2022-2024 te ontwikkelen praktisch informatiepakket rond implementatie van therapeutic touch;
- ondersteuning van regionale intervisiegroepen rond TT;
- een besloten Facebookgroep voor TT-zorgverleners voor nieuws, uitwisseling en vragen;
- het kwartaalmagazine voor complementaire zorg en integratieve nursing, de *TTWijzer*. Dit magazine gaat ook naar de leden van de V&VN afdeling complementaire zorg.

ORGANISATIE

Het Van Praag Instituut is een stichting. Het bestuur van de Stichting Van Praag Instituut voor Mens en Toekomst is onbezoldigd en als volgt samengesteld:

- Mevrouw drs. K.S.M. Jurgens, voorzitter
- De heer prof.em. J.L.F. Gerding, penningmeester
- De heer H. van den Muijzenberg MA, secretaris

Het bestuur komt in beginsel 4x per jaar bijeen.

De dagelijkse leiding van de stichting ligt bij de directeur, mevrouw M.E.H. Busch MA. Samen met 2 andere medewerkers is zij in dienst van de stichting. Het Van Praag Instituut doet daarnaast een beroep op een team van 6 zzp'ers als therapeutisch touch docenten, 3 ZZP'ers voor de gastlessen complementaire zorg aan verpleegkundige vervolgoopleidingen en 1 ZZP'er en 2 vrijwilligers als journalisten voor de TT-Wijzer. Op de vrijwilligerspool van ± 15 zorgverleners kan een beroep worden gedaan voor het geven van TT op congressen.

FINANCIËN

Het Van Praag Instituut heeft geen winstoogmerk. De inkomsten bestaan met name uit schenkingen, projectsubsidies en opbrengsten uit onderwijsactiviteiten. Per 1 oktober 2022 krijgt het Van Praag Instituut de ANBI-status en vanaf dat moment is het ook mogelijk voor particulieren om fiscaal gunstig te schenken aan het Van Praag Instituut.

RSIN van het Van Praag Instituut: 800871157